

Okul & Aile Psikolojik Danışmanlığı

Prof. Dr. Serap NAZLI

Sunum Planı

Okul PDR'de;

- 2 model 4 yaklaşım
- Gelişimsel rehberlik nedir?
- Okullarda KGRP
- KGRP'nin beş ana müdahalesi

Aile PDR'de;

- İki temel yaklaşım (tanı-tedavi & gelişimsel önleyici koruyucu)
- Aile sistemi ve ilkeleri
- Ailenin ekolojik sistemi (Brofenbrenner)
- Sekiz katmanlı yaşam sistemi (Nazlı)
- Aile sisteminin temel kavramları

Okul PDR'de 2 model 4 yaklaşım

- **2 model=**
  - Geleneksel gelişimsel
  - Gelişimsel rehberlik
- **4 yaklaşım=**
  - Tedavi
  - Kriz
  - Gelişimsel
  - Önleyici

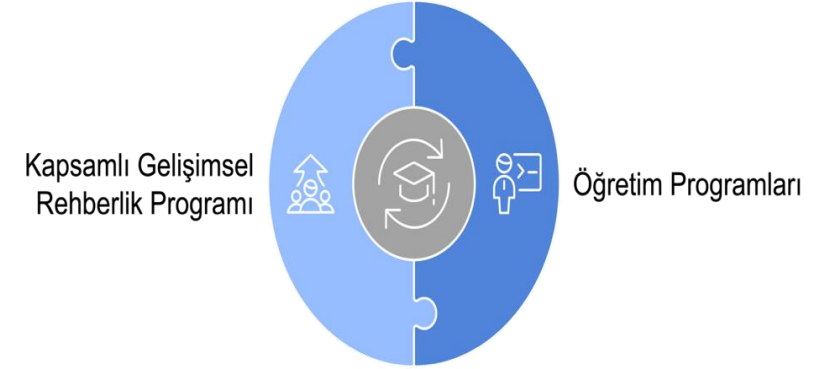
Gelişimsel PDR Modeli

Gelişimsel PDR modeli;

- Öğrencilerin gelişimlerini destekleyen,
- 21. yüzyıl bilgi, beceri ve yeterlikler kazandırmayı amaçlayan,,
- Olası problemleri (bağımlılık ve zorbalık) önlemeye odaklanan bir modeldir.

Gelişimsel PDR İlkeleri

- 1.Gelişimsel PDR hizmeti tüm öğrenciler içindir.
- 2.Gelişimsel PDR hizmeti organize edilmiş ve planlanmış bir programa sahiptir (KGRP).
- 3. KGRP ardışık (taksonomik) ve esnektir.
- 4.Gelişimsel PDR hizmeti tüm eğitim sisteminin tamamlayıcı bir parçasıdır.

-
- 5.Gelişimsel PDR hizmeti bütün okul personelinin katılımını gerektirir.
  - 6.Gelişimsel PDR hizmeti öğrencilerin daha etkili ve yeterli öğrenmelerine yardımcı olur.
  - 7.KGRP'nin temelinde gelişimsel teoriler vardır.
  - 8.Gelişimsel PDR hizmeti, özel rehberlik servislerini ve müdahalesini sunan psikolojik danışmanları kapsar.

KGRP nedir?

- Gelişimsel PDR modeli, program odaklı bir modeldir.
- Programın adı Kapsamlı Gelişimsel Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programı, kısaca KGRP'dir.
- Her okulun yapı ve ihtiyacına göre KGRP tasarlanır.
- KGRP, gelişimsel ve önleyici misyona sahiptir.

6. Dönem dersiniz: KGRP olacak 😊

- KGRP'nin 3 ana ögesi (içerik, örgütsel yapı, kaynaklar) vardır.
- Tasarım süreci 5 aşamada (planlama, tasarlama, uygulama, değerlendirme ve geliştirme) yapılır.
- KGRP'nin 5 ana müdahalesi (psikolojik danışma, sınıf rehberliği, konsültasyon, koordinasyon ve akran yardımcılığı) vardır.

KGRP'de 5 Ana Müdahale

Doğrudan müdahaleler:

1. Psikolojik danışma
2. Sınıf rehberliği

Dolaylı müdahaleler:

3. Konsültasyon (müşavirlik)
4. Koordinasyon
5. Akran yardımcılığı

Aile PDR Hizmeti

İki temel yaklaşım:

1. Tanı-tedavi yaklaşımı
2. Gelişimsel ve önleyici koruyucu yaklaşım:
  - ✓ -Çocuk odaklı
  - ✓ -Eş odaklı
  - ✓ -Aile odaklı

Aile Sistemi

Türk Dil Kurumu'nun (TDK) tanımına göre, *aile evlilik ve kan bağına dayanan; karı, koca, çocuklar ve kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliği* temsil etmektedir.

- Ruh sağlığı hizmeti sistem perspektifine göre aileyi tanımlar.

Sistem perspektifine göre *aile*;

- bir amacı yerine getirmek üzere çeşitli öge ve süreçlerden oluşan,
- belli girdileri sahip olduğu süreçler aracılığı ile işleyerek amacına uygun çıktılar üreten,
- hem çevresini etkileyen hem de çevreden etkilenen bir yapıdır.

Dört temel ilke:

1. Sistem bir **bütün** olarak organize edilmiştir. Sistemin üyelerinin birbirine bağlı olması zorunludur.
2. Sistem içindeki etkileşim kalıpları doğrusal değil dögüseldir.
3. Uyumlu sistemin doğasında değerlendirme ve değişim vardır.
4. Kompleks sistemler sınırları ayrılmış, belli kuralları ve etkileşim kalıpları olan alt sistemlerden oluşur.

Ekolojik Sistem Yaklaşımı (Bronfenbrenner):

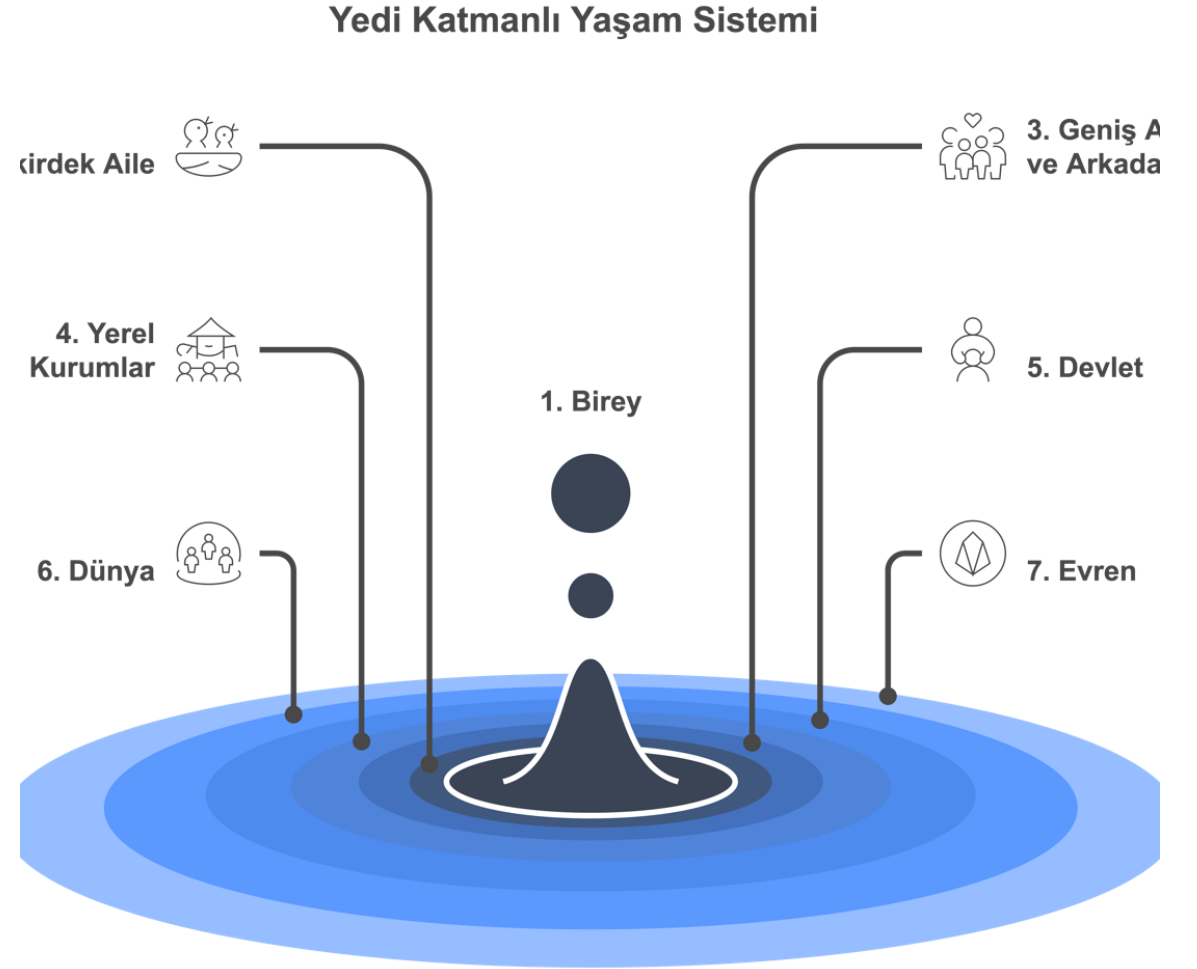
Ekolojik sistemler yaklaşımına göre, insan varoluşu büyük ölçüde içinde bulunduğu sistemler ve bu sistemlerin birbirleriyle etkileşme biçimi tarafından belirlenmektedir:

- 1. Mikrosistem:* Bireyin birincil dereceden yakın ilişki içinde bulunduğu çevresidir.
- 2. Mezosistem:* Mikrosistemde yer alan grupların karşılıklı etkileşimi ile oluşan dinamikler mezosistemi oluşturur.
- 3. Ekzosistem:* Bireylerin doğrudan yakın ilişkide bulunmadığı uygulama ve prosedürleri kapsayan sistemdir.
- 4. Makrosistem:* Toplumun genel yapısına ilişkin faktörleri kapsar. Mikro, mezo ve ekzosistemlere şekli veren kültürel, yasal, sosyal tüm yapılar bu kapsamda değerlendirilir.
- 5. Kronosistem:* Zaman içinde değişen sosyokültürel ve çevre koşullarının bireyi yaşamına yansması ve onu etkilemesi kronosistem kapsamında değerlendirilir.

Yedi Katmanlı Yaşam Sistemi (S. Nazlı)

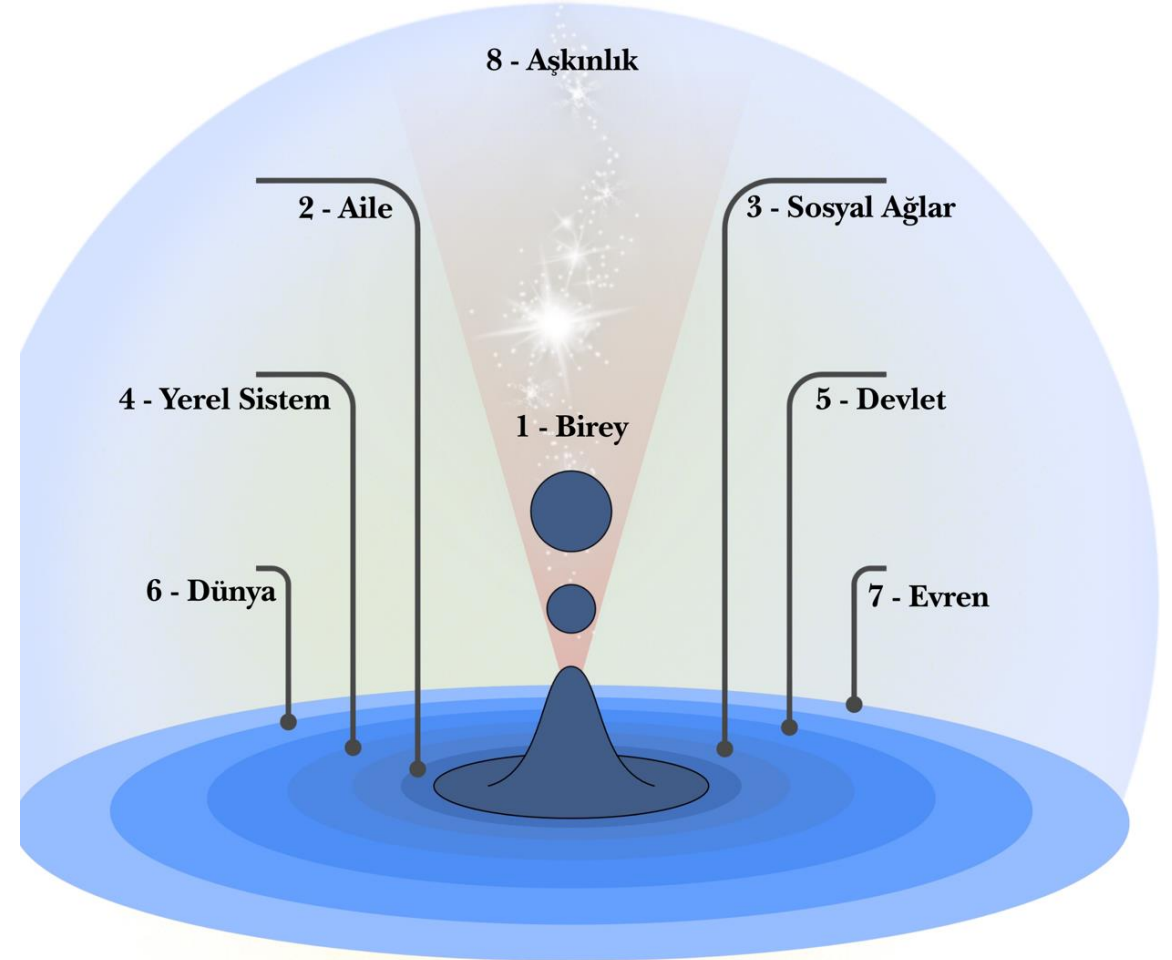
- Yedi katman:

- Birey
- Çekirdek aile
- Geniş aile ve arkadaşlar
- Yerel kurumlar
- Devlet
- Dünya
- Evren

Eko-sistemik yaşam modeli= 8 Katman

- <https://www.instagram.com/p/DVBiOfIjCqU/?igsh=YTZ3b3kwMWtxcXcz>
- <https://www.instagram.com/p/DPJIsqVjS3I/?igsh=MTU0NjlqY290ZDN1OA==>
- Kendiniz için:
- <https://www.instagram.com/reel/DVnYkfSjEsM/?igsh=YThmNnJoaTRkODI=>

Farkındalık etkinliği (PDR Giriş kitabınızda var 😊)

1. Birey: Kişinin kendisi ile etkileşimi
2. Çekirdek aile: Anne-baba-çocukların birbiri ile etkileşimi
3. Geniş aile ve arkadaş sistemi: Birinci derece akrabalar ve yakın/samimi arkadaşlar ile etkileşim
4. Yerel sistem: Yaşanan bölgedeki kamu ve özel kurumlar ile etkileşim
5. Devlet sistemi: Vatandaş olduğumuz ülkenin sözlü-yazılı normları ile etkileşim
6. Dünya sistemi: 195 ülke/devlet ile etkileşim
7. Evren sistemi: Uzay ile etkileşim
8. Aşkınlık: Değerler ve inanç

1. Kendim ile etkileşimim nasıl?
  2. Çekirdek ailede üyelerin birbiri ile etkileşimi nasıl?
  3. Geniş ailem ve yakın arkadaşlarım ile etkileşimim nasıl?
  4. Yerel sistemle etkileşimim nasıl?
  5. Ülkenin sözlü-yazılı normları ile etkileşimim nasıl?
  6. 195 ülke ile etkileşimim nasıl?
  7. Uzay ile etkileşimim nasıl?
  8. Değerlerim neler? Ben'den Ben'e akışta mıyım?
- ✓ Hangi sistemler beni doğrudan ve dolaylı etkiliyor?
  - ✓ Kalabalıklar içinde yalnızlık yaşıyor muyum?
  - ✓ Temel ihtiyaçlarımı nasıl karşılıyorum?
  - ✓ Psikolojik iyiliğim için hangi sistemlerim var?

Aile sisteminin temel kavramları

1. Bütünlük
2. Denge/homeostazi
3. Alt sistemler
4. Kurallar
5. Etkileşim
6. Açık-kapalı
7. Döngüsel nedensellik

Yakın zamanda izlediğiniz bir aile filmini/dizisini/romanını zihninizde canlandırın 😊

Aile romanı/filmini/dizisini temel kavramlara göre inceleyelim (7. ders döneminin ödevi 😊)

- 1.Ailenin bütünlüğü nasıl? Sizce bu ailenin kimliği en iyi nasıl betimlenir?
- 2.Ailenin dengesini bozan iç ve dış faktörler neler? Aile dengesini nasıl koruyor?
- 3.Temel alt sistemler (eş, ebeveyn, kardeş/çocuk) işlevsel mi?
- 4.Ailenin düzeni için hangi kurallar var? Kurallar nasıl alınıyor?
- 5.Aile üyeleri arasında etkileşim ve iletişim nasıl? Duygu ve düşünceler ifade edilebiliyor mu?
- 6.Ailenin dış sistem ile etkileşimi nasıl? Açıklık-kapalılık dengesi nasıl?
- 7.Döngüsel nedensellik örüntüleri nasıl? Örnek?
- 8.Ailenin SEKİZ KATMANLI YAŞAM SİSTEMİ nasıl?

Birlikte tartışalım:

2025 yılı **AİLE YILI** ilan edildi ☹️

Yetmedi....

2026-35 yılları ilan edildi 😊☹️☹️☹️

Sizce neden????

Çocuk ailenin, öğrenci ülkenin termometresidir.

Bugün termometro ne gösteriyor???

6. ve 7. dönemde görüşmek dileğiyle 😊
Sevgiler...

İletişim
adresim:
@serapnazli68

Bilgi paylaşımı
adresim:
@psikonazli